

SAMPLE QUESTION PAPER 2016-17

తెలుగు

SA-II TELUGU

(Code:007)

Marks: 90

Time : 3Hrs

Class: X

భాగం - ఎ

1) ఈ క్రింది గద్యమును చదివి ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సరియైన జవాబులను ఎన్నుకొని వ్రాయండి. $6 \times 2 = 12$

‘భక్త్యాభాగవతం - జ్ఞేయం’ భక్తి చేతనే భాగవతమును తెలుసుకొనవలయును అని ప్రసిద్ధి పొందిన భాగవతం అనే శబ్దానికి భగవంతునికి చెందినదని అర్థం. అంటే భగవంతుడు, ఆయన భక్తులను చెందినదని భావం. మహాభాగవతం అష్టాదశ పురాణాలలో ఒకటి. భాగవతాన్ని కూడా అష్టాదశ పురాణాలకు కర్తయైన వేదవ్యాసుడే రచించాడు. అన్ని పురాణాలను వ్రాసిన తదుపరి ఇంకా వ్యాసుడు ఏదో వెలితి, తెలియని అసంతృప్తిచే బాధపడుతుండగా నారదుడు వచ్చి ఆయన బాధకు కారణం తెలుసుకొని ఆయనను భాగవతరచనకు పురికొల్పినట్లుగా ఈ గ్రంథంలో చెప్పబడింది. 12 స్కంధాలుగా విభజితమైయున్న ఈ మహాగ్రంథంలో విష్ణువు ఆయన దాల్చిన అవతారాలు వానిలో శ్రీకృష్ణుని మహిమల కీర్తనం, వర్ణనం, స్థూలంగా భాగవత ఇతివృత్తమని చెప్పబడినది. సాధారణంగా పురాణ లక్షణాలుగా చెప్పబడే సర్గ, ప్రతిసర్గ, వంశ, మన్వంతర వంశాను చరితలనే ఐదులక్షణాలనే గాక పురాణాలకు భాగవతం 12 లక్షణాలున్నాయని చెప్తున్నది. అతి గహనమైన వేదాంత విషయాలు నుంచి అతిశృంగార భరితమైన శ్రీకృష్ణుని రాసలీలల వరకు భాగవతంలో వేదవ్యాసుడు తనివి తీరా వర్ణించాడు. దీనిని భక్తితత్త్వ సర్వస్వంగా భాసింపజేశాడు. పురాణాలు వేదోపబృంహణములనే భారతీయుల విశ్వాసాన్ని వమ్ము కాకుండా వ్యాసుడు భాగవతంలో వేదరహస్యాస్థాలను అనేకం నిబద్ధం చేశాడు. శ్రీమద్భాగవతంలో అద్వైత వేదాంత సారం సర్వం నిండి యున్నది. సగుణ నిర్గుణ భగవత్త రహస్యాలన్నింటినీ భక్తులకు విడమర్చి సాధికారంగా బోధించే రచన ఇది ఒక్కటే.

ప్రశ్నలు:

i) మనపురాణాలు మొత్తం ఎన్ని

- అ) 16
- ఆ) 18
- ఇ) 14
- ఈ) 20

ii) వేదవ్యాసుడు భాగవత రచన చేయుటకు ప్రేరేపించినది ఎవరు?

- అ) ధర్మరాజు
- ఆ) నారదుడు
- ఇ) వ్యాసమహర్షి
- ఈ) శ్రీకృష్ణుడు

- iii) భాగవతంలోని భాగములకు ఏమని పేరు?
- అ) పర్వాలు
ఆ) కారజలు
ఇ) సర్గలు
ఈ) స్కంధాలు
- iv) సర్గ, ప్రతిసర్గ, వంశ మొదలైన అక్షణాలు వేనికి చెందినవి?
- అ) స్మృతులు
ఆ) ఇతిహాసాలు
ఇ) పురాణాలు
ఈ) వేదాలు
- v) అద్వైత వేదాంత సారము మొత్తము నిండియున్న గ్రంథమేది?
- అ) రామాయణం
ఆ) మహాభారతం
ఇ) బృహత్సంహితము
ఈ) శ్రీమద్భాగవతం
- vi) అష్టాదశ పురాణాల కర్త ఎవరు?
- అ) విష్ణువు
ఆ) వేద వ్యాసుడు
ఇ) కృష్ణుడు
ఈ) పోతన

భాగం - బి

- 2) క్రింద విషయాన్ని వివరిస్తూ వ్యవసాయాధికారికి లేఖ వ్రాయండి. 1×8=8
- కృష్ణాజిల్లా పెనములూరు గ్రామంలో ఉన్న సంతోష్ “పర్యావరణ పరిరక్షణకు వృక్షాల పెంపకం ద్వారా వాతావరణ సమతుల్యం” పట్ల అవగాహన కల్పించమని పత్రికా సంపాదకునకు వ్రాస్తున్నట్లుగా లేఖ వ్రాయుము.
- 3) క్రింది వానిలో ఏదైనా ఒక అంశమును గురించి (200) రెండు వందల పదాలకు మించకుండా వ్యాసం వ్రాయండి. 1×10=10
- i) స్వచ్ఛభారత్ - ఆవశ్యకత
ii) మాతృభాషలో విద్యాబోధన
iii) వార్తాపత్రికలు
iv) అవినీతి నిర్మూలన

- 4) క్రింది పద్యపాదానికి గణవిభజన చేసి దిగువనీయబడిన ప్రశ్నలకు క్రింది జవాబులలో సరియైనదానిని ఎన్నుకొని వ్రాయండి. 4×1=4

జాతులైప్పుట, సేవచేయుట మృషల్ సంధించుట న్యాయాప

- i) పై పద్యపాదం ఏ వృత్తానికి చెందినది?

- అ) మత్తేభం
- ఆ) శార్దూలం
- ఇ) చంపక మాల
- ఈ) ఉత్పలమాల

- ii) పై పద్యపాదంలో గల గణాలు ఏవి?

- అ) భ, ర, న, భ, భ, ర, వ
- ఆ) న, జ, భ, జ, జ, జ, ర
- ఇ) మ, స, జ, స, త, త, గ
- ఈ) స, భ, ర, న, మ, య, వ

- iii) పై పద్యపాదంలో యతి మైత్రి ఎన్నో అక్షరం?

- అ) 14వ అక్షరం
- ఆ) 13వ అక్షరం
- ఇ) 11వ అక్షరం
- ఈ) 10వ అక్షరం

- iv) పై పద్యపాదంలోని అక్షరాలెన్ని?

- అ) 19 అక్షరాలు
- ఆ) 21 అక్షరాలు
- ఇ) 18 అక్షరాలు
- ఈ) 20 అక్షరాలు

- 5) క్రింది ప్రశ్నలకు దిగువ ఇచ్చిన సమాధానాల్లో సరియైనది ఎన్నుకొని వ్రాయండి. 4×1=4

- i) ఉపమేయము అనగా?

- అ) పోల్చేవస్తువు
- ఆ) పోల్చటానికి తీసుకోబడిన వస్తువు
- ఇ) సమానధర్మానికి మరొక పేరు
- ఈ) పైవేవీకావు

ii) అతిశయోక్తి అలంకార లక్షణం

- అ) ఒక దానిని చూసి మరొకటిగా భ్రమించుట
- ఆ) సమర్థించవలసిన అర్థాన్ని సమర్థించుట
- ఇ) స్తుతి చేత నిందకాని నిందచేత స్తుతికాని తోచునట్లు చెప్పుట
- ఈ) చెప్పావలసిన దాన్ని ఎక్కువ చేసి చెప్పుట

iii) క్రమాలంకారానికి గల మరొక పేరు:

- అ) ఉత్పేక్షాలంకారం
- ఆ) ఉపమాలంకారం
- ఇ) యథా సంఖ్యాలంకారం
- ఈ) అతిశయోక్తి అలంకారం

iv) “గొప్పవారితో ఉన్న సామాన్యులనూ గౌరవిస్తారు.

పూవులతోపాటు దారిన్ని గూడా సిగనెక్కిస్తారు కదా!” ఇది ఏ అలంకారానికి ఉదాహరణ?

- అ) అతిశయోక్తి అలంకారం
- ఆ) అర్థాంతరన్యాస అలంకారం
- ఇ) ఉత్పేక్షాలంకారం
- ఈ) ఉపమాలంకారం

6) క్రింది ప్రశ్నలకిచ్చిన జవాబుల్లో సరియైనది ఎన్నుకొని రాయండి.

4×1=4

i) ప్రాణముదీయు - ఇది ఏ సంధికి ఉదాహరణ?

- అ) ఇకార సంధి
- ఆ) గసడదవా దేశ సంధి
- ఇ) ఉకార సంధి
- ఈ) త్రిక సంధి

ii) కర్మధారయము అంటే

- అ) విశేషణ విశేష్యములతో కూడినది
- ఆ) నామవాచకము సర్వనామములతో కూడినది
- ఇ) క్రియా ప్రాధాన్యము కలిగింది
- ఈ) రెండు మూడు సార్లు చెప్పబడేది

iii) ద్విరుక్తటకార సంధికి ఉదాహరణ:

- అ) కట్టమీద
- ఆ) కట్టెదురు
- ఇ) పుట్టినిల్లు
- ఈ) చిట్టచివర

iv) ఆప్రేడిత మనగానేమి?

- అ) ద్విరుక్తము యొక్క పరరూపంబు
- ఆ) ఒకసారి చెప్పబడేది
- ఇ) ద్విరుక్తం కానిది
- ఈ) రెండు మూడు సార్లు చెప్పబడేది

7) క్రింది జాతీయాలలో రెండింటికి అర్థములు రాసి, సొంతవాక్య ప్రయోగం చేయండి.

2×2=4

- i) అడవి గాచిన వెన్నెల
- ii) ఎముక లేని చెయ్యి
- iii) కత్తి మీద సాము
- iv) చేదోడు వాదోడు

8 క) క్రింది వాటిలో రెండు సామెతలకు అర్థాలు వ్రాయండి.

2×1=2

- i) గోరంతలు కొండంతలు చేయడం
- ii) గుడ్డి వానికి దీపం చూపినట్లు
- iii) ముంజేతి కంకణానికి అద్దమేల?
- iv) తంతే బూర్ల గంపలో పడ్డట్లు

ఖ) క్రింది పదాలలో రెండింటికి పర్యాయ పదాలు వ్రాయుము.

2×1=2

- i) తాండవం
- ii) పద్ధతి
- iii) పసిడి
- iv) మైత్రి

భాగం - డి

9) క్రింది వానిలో ఏదైనా ఒక ప్రశ్నకు జవాబు వ్రాయండి.

1×4=4

- i) చిత్రగ్రీవాన్ని గురించి మీ సొంతమాటల్లో వర్ణించండి.
- ii) చరిత్ర నిర్మాతలుగా స్త్రీలు ప్రధానంగా ఉన్నారనే భావన సంపాదకులకు కలగడానికి గల కారణాలను వివరించండి.

10) క్రింది ప్రశ్నలలో ఒక ప్రశ్నకు క్లుప్తంగా జవాబు రాయండి.

1×2=2

- i) “గోరంత దీపాలు” కథానిక ద్వారా, మీరు గ్రహించిన ముఖ్యమైన నాలుగు విషయాలు వ్రాయండి.
- ii) వృద్ధుడు వారపత్రికలో చదివిన కథ ఏమిటి?

11) క్రింది వానిలో రెండింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు వ్రాయండి.

2×3=6

- i) ఇహ అందంలో దానికి సాటిరాగల పావురం మా ఊళ్ళో లేదని స్పష్టమయింది.
- ii) అవి గోరంత దీపాలే కావచ్చు, ఏనాటికో ఒక నాటికి అవి కొండంత వెలుగునిస్తాయి.
- iii) మీరెక్కడున్నా, నేనెక్కడున్నా తమ పాదాలకు ప్రణమిల్లే అవకాశాన్ని మహా అదృష్టంగా భావిస్తాను.
- iv) సంప్రదాయ చరిత్రకారుల స్త్రీలను చరిత్రలో అక్కడక్కడా పౌడర్ అద్దినట్లు అద్దుతుంటారు.

12) క్రింది పద్యాలలో ఒకదానికి ప్రతి పదార్థము రాయండి.

1×8=8

- i) అనవుడు నల్లనవ్వి కమలానన యిట్లను, లెస్సగాక, యో
మునివర! నీవు శిష్యగణముంగొనిచయ్యరమ్మువిశ్వనా
థునికృపపేర్మినెందఱితిథుల్బునుదెంచినఁగామధేనువుం
బనిగొనునట్లుపెట్టుదునపారములైనయభీప్సితాన్నముల్
- ii) అనయము దోషమే పరులయందు కనుంగొని పల్కునట్టి యా
జనుని కొగిస్ గుణగ్రహణశక్తి నశించును; మంచి మాత్రమే
జనములలోన చూడగల చక్కని చూపులు పల్కునాల్క నా
కెనయగనిమ్ము వేంకటపతీ! అఖిలాండపతీ! శ్రియ: పతీ!

13) క్రింది వానిలో ఒక ప్రశ్నకు జవాబు రాయండి.

1×4=4

- i) మాణిక్య వీణ కవితా సారాంశాన్ని సొంత మాటల్లో రాయండి.
- ii) 'భిక్ష' పాఠం ఆధారంగా కాశీలోని అన్నపూర్ణాదేవీ, ఆగృహిణుల స్వభావాలను విశ్లేషించండి.

14) క్రింది వానిలో రెండింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు వ్రాయండి

2×3=6

- i) 'నేడు నిన్నటికి మరునాడు నిక్కువంబు'
- ii) పద్యసంత్రాసంతో చింతలు పారిపోతాయా?
- iii) బీదలకన్న వస్త్రములు పేర్మినొసంగుము.
- iv) మానవ చరిత్రలో అన్నీ అసాధారణ పర్వదినాలే

15) క్రింది వానిలో రెండు ప్రశ్నలకు వ్యాసరూప సమాధానం వ్రాయండి

2×5=10

- i) శ్రీరామ సుగ్రీవుల మైత్రిని గురించి తెల్పండి
- ii) వాలి వధ న్యాయమా? కాదా?
- iii) హనుమంతుడు చూసిన లంకనగర సౌందర్యమెట్టిది?
- iv) 'శ్రీరాముని వ్యక్తిత్వం మనకు ఆదర్శప్రాయం' దీనిని విశ్లేషించి రాయండి.

* * *